

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

MF-PC11-0602-1/2013/GBT/2

Warszawa, dnia 22 października 2013 r.

4835
23.10.2013 r.
MPożec
p. T. Gideler
8956
24.10
13

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z oświadczeniem złożonym przez Senatora Macieja Klimę podczas 39 posiedzenia Senatu RP w dniu 20.09.2013 r. w sprawie *opłat celnych, które mają obowiązywać w Federacji Rosyjskiej*, przekazanym przez Pana Marszałka za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie przedstawiam stanowisko dotyczące kwestii poruszonych w oświadczeniu.

Ad. 1.

Planowane przez Federację Rosyjską działania, związane z wprowadzeniem zmian w zakresie przepisów dotyczących przewozów towarowych w ramach procedury TIR, zostały ogłoszone wyłącznie w formie informacji opublikowanej na stronie internetowej Służby Celnej Federacji Rosyjskiej (FSC). Nie miało miejsca odpowiednie notyfikowanie właściwych organów międzynarodowych ani jakakolwiek wcześniejsza konsultacja z państwami – stronami Konwencji TIR.

Należy podkreślić, że wymogi wprowadzane przez FSC stoją w sprzeczności z przepisami Konwencji celnej dotyczącej międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR, z 1975 r., będącej jedynym uniwersalnym tranzytowym systemem celnym. Sprowadzają się one do wprowadzenia obowiązku wykupienia przez przewoźników realizujących transporty na obszarze Federacji Rosyjskiej dodatkowych, wewnętrznych gwarancji celnych, przy czym strona rosyjska nie poinformowała o wysokości dodatkowych stawek.

Pierwotnie termin wdrożenia przedmiotowych wymogów został określony na 14 sierpnia br., a po interwencjach przedstawicieli środowiska międzynarodowego został przesunięty o miesiąc. Z datą 14 września br. wprowadzono ww. wymóg, ograniczając go jednak terytorialnie, przy czym obszar obowiązywania nowych wymogów był już od tego czasu dwukrotnie poszerzany przez

władze rosyjskie. Ponadto, na stronie internetowej FSC Rosji ukazał się komunikat, w którym FSC ogłosiła, że rozwiązuje umowę ze zrzeszeniem ASMAP z dniem 1 grudnia 2013 r. Zerwanie umowy ze zrzeszeniem oznaczać będzie, że w Rosji stosowanie Konwencji TIR będzie całkowicie zawieszona do czasu ustanowienia nowego stowarzyszenia poręczającego.

Ad. 2

Pisemne interwencje we właściwych organach Federacji Rosyjskiej zostały podjęte już w lipcu br. przez Wicepremiera, Ministra Gospodarki J. Piechocińskiego, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, S. Nowaka oraz Szefa Służby Celnej, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, J. Kapicę. W pisemnych wystąpieniach Ministrowie zwracali się w szczególności o wyjaśnienie i doprecyzowanie nowych zasad, w celu przekazania stosownych informacji podmiotom gospodarczym. W szczególności jednak zwrócono się z prośbą o rozważenie przyjęcia innego sposobu rozwiązania istniejących problemów, który pozwoliłby na płynną kontynuację realizacji transportów TIR na dotychczasowych zasadach.

W odpowiedzi na przedmiotowe wystąpienia, w dniu 15 sierpnia br. Federalna Służba Celna Federacji Rosyjskiej wystosowała pisma, w których przedstawiła powody wprowadzenia zmian, powołując się na fakt rzekomego niewywiązywania się rosyjskiego Stowarzyszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych z zobowiązań finansowych względem FSC. Wskazała ponadto, że odroczenie o miesiąc pierwotnego terminu wprowadzenia przepisów pozwoli firmom na całkowite przygotowanie się do nowych wymagań. Pisma nie zawierały przy tym szczegółowych informacji dotyczących kwestii praktycznych stosowania nowych zasad, czy w szczególności wysokości wprowadzanych opłat.

Informując o powyższym, pragnę jednocześnie podkreślić, że Rząd RP podjął w związku z omawianym problemem wszelkie możliwe działania. Pod przewodnictwem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, S. Nowaka powołany został międzyresortowy zespół kryzysowy, składający się z przedstawicieli resortów transportu, finansów, spraw zagranicznych, gospodarki, mający na celu monitorowanie problemu i wypracowanie odpowiedniej strategii działań, nie ograniczających się jedynie do bezpośrednich interwencji i kontaktów.

Minister Finansów, J.V. Rostowski odbył rozmowę z Komisarzem ds. podatków i unii celnej, audytu i zwalczania nadużyć finansowych, A. Semeta nt. aktualnej sytuacji dotyczącej problemu, podkreślając konieczność wywierania dalszej presji w kierunku odstąpienia od wymogu przez Federację Rosyjską.

Oficjalne stanowisko strony polskiej zostało przekazane Ambasadorowi Federacji Rosyjskiej w Warszawie podczas spotkania w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

W rozwiązanie problemu zaangażowane zostały polskie placówki dyplomatyczne w Moskwie, Genewie i Brukseli, jak również we wszystkich stolicach państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Eurazjatyckiej Unii Celnej. Ambasady RP we wszystkich stolicach państw członkowskich UE przekazały uzgodnione przez międzyresortowy zespół kryzysowy: *Non-paper regarding the planned introduction of additional, internal customs guarantees for transport by road with the use of the TIR carnet within the Customs Union* wraz z propozycją wspólnych *lines to take* do rozmów ze stroną rosyjską.

Intencją władz polskich było w głównej mierze zbudowanie jak najszerszej koalicji państw oraz organizacji, zainteresowanych transportem drogowym na podstawie karnetu TIR na dotychczasowych zasadach. Należy stwierdzić, że Polska była najbardziej aktywnym państwem w tej sprawie na forum Unii Europejskiej, angażując w podjęcie zdecydowanych działań Komisję Europejską, Prezydencję Litewską oraz kraje członkowskie, a także Europejską Komisję Gospodarczą ONZ, nadzorującą stosowanie Konwencji TIR. Wszystkie działania polskiej administracji ukierunkowane były na zaangażowanie możliwie najszerszego grona społeczności międzynarodowej w rozwiązanie sporu.

Podejmowane starania odniosły skutek intensyfikacji i eskalacji działań na arenie międzynarodowej, tj. w szczególności:

- uzyskanie zdecydowanego poparcia dla stanowiska Polski ze strony większości państw UE i Komisji Europejskiej;
- bezpośrednie interwencje u władz Federacji Rosyjskiej ze strony zainteresowanych państw, w szczególności Niemiec, państw Grupy Wyszehradzkiej, Turcji;
- interwencja pisemna i rozmowa telefoniczna Komisarza Semety z Szefem FSC Federacji Rosyjskiej;
- misja ekspercka przedstawicieli Komisji Europejskiej w Moskwie;
- interwencja pisemna Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ u Ministra Spraw Zagranicznych Rosji;
- interwencja pisemna Dyrektora Sekcji Transportu Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ u Szefa Cła Federacji Rosyjskiej;
- zwołanie nadzwyczajnych posiedzeń Rady Wykonawczej TIR i Komitetu Administracyjnego TIR, działających przy EKG ONZ (przyjęto wspólne konkluzje, krytykujące działania strony

rosyjskiej i wzywające władze FSC Federacji Rosyjskiej do pozytywnego rozwiązania problemu i przyjęcia rozwiązań nie naruszających Konwencji TIR).

W najbliższej perspektywie, kwestia rozwiązania problemu oraz dążenie do odstąpienia przez Federację Rosyjską od zamiarów, oznaczających *de facto* nie stosowanie Konwencji TIR, pozostaje priorytetowym zadaniem polskiej dyplomacji ekonomicznej. Polskie placówki zagraniczne pozostają do dyspozycji zainteresowanych podmiotów.

Należy stwierdzić jednocześnie, że na chwilę obecną nie daje się zauważyć woli współpracy i kompromisu ze strony władz rosyjskich. Tym niemniej, mając na względzie odstąpienie przez FSC od bezwzględnego wdrożenia wymogów w zaplanowanym terminie, nie należy wykluczyć możliwości pozytywnego rozwiązania problemu. Dlatego też pragnę zapewnić, że są kontynuowane stałe działania mające na celu rozwiązanie kryzysu, tak po stronie władz polskich, jak i na forum międzynarodowym. Celem podejmowanych wysiłków jest przyjęcie takiego rozwiązania, które nie będzie skutkowało uniemożliwieniem stosowania procedury TIR na terytorium Federacji Rosyjskiej.

Z powodzeniem

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETAŃZ STANU

Jacek Kąpica